

Saksprotokoll i fylkesutvalet - 20.11.2014

Terje Søviknes sette på vegner av Frp, H og V fram slikt forslag:

"Budsjettforslag for 2015 og økonomiplanforslag 2015-18

Forslaget tar utgangspunkt i fylkesrådmannens reviderte budsjettgrunnlag, og endringene under refererer både til engangsendringer i 2015 og endringer for hele økonomiplanperioden. Dette kommenteres nærmere i teksten under tabellen. Tiltak i tabellen er nummerert, og det henvises tilsvarende til nummererte kommentarer i teksten.

Tiltakene er finansiert ved bruk av avsetningen på 11 mill. kr til disposisjonsfond i fylkesrådmannens budsjettforslag for 2015, samt med uttrekk av 69 mill. kr fra disposisjonsfond avsatt i juni 2014 basert på regnskapsoverskudd fra 2013.

Avslutningsvis i teksten under fremmer koalisjonen også noen verbalforslag uten direkte budsjettvirkning for 2015.

1. Driftsbudsjettet

	Samferdsel	1000-tall
1	Redusert takst måneds-/periodekort (fra kr 780 til kr 745)	7 000
2	Harmonering takst Barnekort/Ungdomskort (samme pris)	500
3	Fylkesveivedlikehold, dekkelegging	60 000
	Sum samferdsel	67 500
	Opplæring og helse	
4	Elevtallsjustering høst 2015	-7 000
5	Tilbakeholdes for senere fordeling på bakgrunn av inntak	7 000
6	Lærlingeplan og prognose	500
7	Sommerskole Stord/Sunnhordland	250
8	Ungt entreprenørskap, fokus yrkesfag	250
9	Motorrom Bømlo	
10	Markedsføring av HFK's skoler med vekt på yrkesfag	500
	Sum opplæring/helse	1 500
	Kultur	
11	Litteraturhuset	200
12	Administrasjon kultur, kulturminnevern/kunstformidling	-500
13	Sykkel VM-prosjekt, folkehelse/sykkelvaner	500
14	Friluftslivets år 2015	400

15	Til råddelvede for Kultur- og ressursutvalget	250
16	Internasjonalt kultursamarbeid	-200
17	Museum	300
18	Haugesenteret	50
19	Gruver Litlabø, engangstilskudd	100
20	Moster Amfi/Mostraspelet, nytt manus m.m. driftstilskudd	100
	Sum kultur	1 200
	Regional utvikling	
21	Redusert stillingsomfang 5 %	-1 000
22	Nordiske Mediedager, tilskudd	250
23	Klimaplanen	1 000
24	Avvikle Liv og Lyst	-900
	Sum Regional utvikling	-650
	Bortfall renteinntekter	1 450
	Redusert avsetning disposisjonsfond i 2015-budsjettet	-11 000
	Fra disposisjonsfond (avsetning 2013-regnskapet)	-60 000

Merknader driftsbudsjettet;

Samferdsel

1. Reduksjon av månedskortpris. For å bygge opp under en fortsatt god utvikling i kollektivbruken, spesielt for de som reiser daglig kollektivt, endres minsteprisen på periodekort (30dg) fra foreslåtte kr 780 til kr 745.
2. Samordning pris barne/ungdomskort. Prisen på barnekort og ungdomskort harmoneres, det er unaturlig med prisnedgang etter fylte 16 år.
3. På bakgrunn av den utfordrende situasjonen for fylkesveiene mht. vedlikehold og dekkelegging, budsjetteres det med 60 mill. i ekstra dekkelegging i 2015. Fylkesutvalget/SAMU får fremlagt oversikt over planlagt dekkelegging i 2015 så snart dette er klart iht. ny budsjetttramme på totalt 100 mill. til tiltaket i 2015.

Opplæring

4. Elevtallsjustering. Prognostisert innsparing ved redusert elevtall høsten 2015 fordeles ikke til virksomhetsbudsjettet før elevtall er klart, posten holdes i reserve, se pkt. 5.
5. Til fordeling ved endelig elevtall. Posten fordeles av OPHE når elevtall er klart. Dersom elevtallet tilsvarer prognosen, og det er en reell innsparing, fordeles posten på andre undervisningstiltak av

utvalg for opplæring og helse. Prinsippet er at redusert elevtall gir redusert budsjett, og omvendt.

6. Lærlingeplan og lærlingeprognose
Der er behov for en nærmere sammenheng mellom arbeidslivets behov for kompetanse og undervisningstilbudet på yrkesfag. Det gjennomføres en kartlegging av kompetansebehov og fremtidig tilbud av læreplaner i samarbeid med arbeidslivets parter, med sikte på en tydeligere sammenheng mellom skoletilbud og behov. Arbeidet skal kunne ut i et tillegg til skolebruksplanen for yrkesfagtilbud, og evt. justeringer i klasedimensjonering.
7. Sommerskole Stord/Sunnhordland
Sommerskole på Askøy og i Bergen har vært meget vellykket, spesielt til å forbedre sjansene til å gjennomføre videregående utdanning med ståkarakter. Vi ønsker å utvide tilbudet til flere deler av fylket, og sørge for at flere gjennomfører videregående utdanning. Forsøket rettes mot Stord/Sunnhordland.
8. Økt tilskudd ungt entreprenørskap for ungdomsbedrifter i yrkesfag. Der er et stort potensiale for å rekruttere flere unge til å starte egen bedrift. Et godt arbeid har vært gjort i forhold til studiespesialiserende og studieforberedende program. Økt innsats ønskes rettet mot andre yrkesfagprogram, for å bidra til at flere fagarbeidere starter egen virksomhet.
9. Motorrom Bømlo
Fornyelse av motorrom ved Rubbestadneset gjennomføres i løpet av 2015 med bruk av midler fra investeringsbudsjettets ramme for mindre ombygginger/påbygg. Prosjektet er viktig for å gi elever ved Rubbestadneset oppdaterte tekniske læremidler, og mulighet til å øve under forhold som er mer lik dagens virkelighet. Prosjektet har også stor lokal medvirkning fra bedrifter på Bømlo.
10. Markedsføring av skoler med vekt på rekruttering til yrkesfag
Mer enn hele reduksjonen i elevtall sist skoleår kom på yrkesfag. Vi står i fare for ikke å kunne dekke behovet for fagarbeidere i fylket i fremtiden. Det settes derfor av 500.000 til et prosjekt for å markedsføre fylkeskommunens videregående skoler, spesielt med vekt på å rekruttere til yrkesfag.

Kultur

11. Litteraturhuset har siden starten klart å etablere seg som en viktig møteplass i Bergen og resten av Hordaland, innenfor begrensede rammer. Driftsstøtten økes med 200.000.
12. Administrasjon kulturminnevern og kunstformidling
Innsparingsforslaget på kultur fokuserer i hovedsak på å redusere tilskuddsordninger. I et stramt budsjett må også egen organisasjon ta deler av innsparingen. Selv om økningen på administrasjon på noen av kapitlene under kultur skyldes tekniske føringer, er det likevel naturlig å redusere omfanget av administrasjon på kulturminnevern og kunstformidling noe.
13. Prosjekt sykkel-VM og folkehelse/sykkelvaner
Bergen og Hordaland er tildelt Sykkel-VM 2017. Samtidig viser tallene fra reisevaneundersøkelsen at sykkelandelen har gått noe ned. Sykkel-VM bør brukes som inspirasjon for å øke sykkelandelen, men også som folkehelseiltak. Det blir satt av 500.000 til prosjekt med mål om å øke sykkelandelen i tråd med målsetningen i Regional Transportplan. Prosjektet skal også ha et folkehelseperspektiv. Fylkesutvalget ber om en sak i første kvartal 2015 der prosjektet blir konkretisert.
14. Friluftslivets år
Friluftslivets år feires i 2015. Det er naturlig med en fylkeskommunal medvirkning til markering av året i et folkehelseperspektiv.
15. Til rådvelde
Rådmannens forslag reduserer rådveldekontoen til kultur- og ressursutvalget. På bakgrunn av revi-

sjonsrapport må disponering og utlysning av disse midlene gjennomgås, men det er ikke ønskelig å redusere det kulturelle handlingsrommet i utvalget. Halvparten av det foreslåtte kuttet tilbakeføres derfor.

16. Internasjonalt kultursamarbeid
Posten reduseres for å finansiere økte midler til museum
17. Museum
Museumene ivaretar en viktig historisk arv, og rammen for tildeling til museer økes derfor med 300.000.
18. Haugesenteret/Nynorsk kultursentrum
Haugesenteret åpnet i september i år, og er nå i full drift som det eneste senteret på Vestlandet for formidling av nasjonal poesi. Det er behov for noe økt driftsstøtte.
19. Litlabø-gruvene, Stord. Engangstilskudd på kr 100 000.
20. Mostraspelet
Mostraspelet skal i de kommende årene utvikle og forberede seg på et nytt 1000-års jubileum, og driftsstøtten blir økt med 100.000 kr.

Regional

21. Redusert stillingsomfang regionalavdelingen. På bakgrunn av redusert omfang på støttemidler, er det naturlig også å redusere administrasjonen.
22. Nordiske Mediedager.
Vi ønsker å videreføre støtte til dette viktige møtepunktet i Bergen, for internasjonale mediebedrifter. Dette er særleg viktig nå når Mediabyen Bergen er under etablering.
23. Klimaplanen
Klimautfordringene er en av de største utfordringene i vår tid. Vi ønsker å styrke arbeidet med klimaprosjekter og setter av 1 mill. kr ekstra i 2015.
24. Avvikling av Liv og Lyst. Prosjekt Liv og Lyst avvikles i 2015 på bakgrunn av nasjonale vedtak. Budsjettet reduseres til et nivå tilstrekkelig for å avslutte igangsatte prosjekt. Ikke igangsatte prosjekt blir ikke startet opp.

2. Investeringsbudsjettet

	Investering	
25	Reduksjon s. 29 eiendeler	-1 000
26	Utstyr/maskiner videregående skole	10 000
	Fra Disposisjonsfond (avsetning 2013-regnskapet)	-9 000

Merknader til investeringsbudsjettet;

25. Fylkestinget ser ikke behov i 2015 for å avsette midler til egenkapitalinvesteringer i andre virksomheter.
26. Det avsettes 10 mill. til utstyr/maskiner i videregående skoler.

3. Verbalforslag

27. En lang rekke tiltak er satt i verk for å redusere frafall og øke gjennomføring i videregående skole. Fylkestinget ber om at det gjennomføres en samlet oppstilling og evaluering av disse tiltakene. Denne skal være klar enten i forbindelse med tilstandsrapporten for videregående skoler, eller senest for behandling i fylkestinget i oktober 2015.
28. Fylkestinget er kjent med innstillingen til fylkestinget i Sogn og Fjordane vedrørende bokbåten. Innstillingen og avtalefornyelse gjør at fylkestinget ber om en sak om bokbåten til behandling senest til møte i KURE i februar.
29. Tildeling til Gjesteatelier og Ambrosiahuset holdes tilbake inntil KURE og fylkesutvalget har fått seg forelagt gjeldende eller forslag til retningslinjer for disponering og utlysning av leilighet på Nordnes, i Spania, på Stend og eventuelt andre (kunstner)boliger/gjesteatelier som disponeres av fylkeskommunen eller som fylkeskommunen har rett til å disponere.
30. På bakgrunn av at det fra kommunenes side er etterspurt politisk deltakelse på samme nivå ved meklingsmøter/forhandlingsmøter i forbindelse med innsigelsessaker, endres delegasjonsreglementet slik at forhandlingsdelegasjonen ledes av fylkesordfører, ved dennes fravær fylkesvaraordfører, ved dennes fravær leder eller nestleder i KURE. Meglingsresultat legges frem for KURE for endelig stadsfesting. Opposisjonsleder har anledning til å stille som observatør.
31. Sammenleggbare sykler kan i dag medtas på kollektivtransport uten ekstra pristillegg, dersom de har på seg trekk. Dette virker noe kunstig, og fylkestinget vedtar at sammenleggbare sykler kan medtas uten trekk, så lenge de ikke settes på sete/tar opp sete eller i midtgang. Tilsvarende skal sykler som stilles ute på hurtigbåter under eget ansvar kunne medtas uten pristillegg, der det er plass.
32. Fylkestinget ber om en sak for å vurdere den strekningsvise inntektssvikten som følge av at el-biler kan reise gratis på fylkesvegferger
33. Fylkestinget ber om at det blir tatt initiativ overfor statlige myndigheter for å se på muligheter for å redusere kostnadsnivået i neste anbudsrunde for fergedrift.
34. Masfjordenbrua. Fylkestinget er positivt til et forsøk med en konseptutlysning for Masfjordenbrua, dvs. en anbudsutlysning basert på en ren funksjonsbeskrivelse. Prosjektet vil kunne realiseres under forutsetning av at fylkeskommunal egenandel ikke overskrider fergeavløsning og momskompensasjon i forbindelse med prosjektet. Fylkestinget ber om en sak vedrørende dette i 1.kv. 2015.
35. Voksne i videregående skole: fylkestinget ber om en sak med gjennomgang av mulighetene for søkere uten rett til å ta videregående utdanning eller delkompetanse.
36. Fylkestinget forutsetter at det settes av planmidler slik at nye Rubbestadneset videregående kan realiseres i henhold til skolebruksplanen (2017-2020)."

Torill Selsvold Nyborg sette fram slikt forslag:

"Budsjettframlegg for 2015

Tannhelsetenesta	3 mill.
Pilegrimsenteret i Røldal	1 mill.
Ungdomsprosjekt, Bergen og Hordaland Turlag	0,5 mill.

Periodebillett for barn og ungdom vert lik, kr 350 pr. måned	0,5 mill.
Redusera billettprisen til prisstigninga på periodekort.	14 mill.
Asfaltering av fylkesvegar	60 mill.
Fylkeskommunal medfinansiering til ein-sonepris Arna-Bergen med tog	3 mill.
Styrka vaksenopplæringa til personar med mangel i grunnopplæringa	2 mill.
Utstyr til fagopplæringa	10 mill.
Auka ramme til oppfølging av Klimaplanen	1,5 mill.
Samla:	95,5 mill.

Saldering

Disposisjonsfond	- 60,0 mill.
Mindre overføring til investering	- 35,5 mill.

Verbalforslag

Hordaland fylkeskommune samarbeider med Masfjorden kommune om realisering av Masfjordbrua. Dei nødvendige tiltak for å starta prosjektet vert iverksett første halvår 2015."

Aud Karin Oen sette fram slikt forslag:

"SV sitt alternative fylkesbudsjett 2014

Som rådmannen med desse endringane:

Innleiing

Meir ekstremvær er ein konsekvens av dei menneskapede klimaendringane. Vi kan ikkje peike ut ei ekstremhending som menneskeskapt, men at hendingane kjem hyppigare skuldast for store utslepp av klimagassar. Desse ekstremhendinga rammar ofte menneske i land som frå før av er ramma av tidlegare kolonialisme, har ein underlegen plass i det internasjonale handelssystemet, og ofte er styrt av ein korrump elite.

Hordaland kan ikkje løyse heile verda sine problem, men me kan ta vår del av ansvaret for å hindre overforbruk av naturressursar og yte vårt bidrag til ei meir rettvis verd. Noko av det viktigaste vi kan gjere i denne samanhengen er å syte for ein meir effektiv bruk av den energien vi har. I transportsamheng tyder dette å prioritere kollektivtrafikk, og i bygningar og hus tyder det å satse ulike typar av enøk-tiltak. Begge desse områda er høgt prioriterte i SV sitt alternative budsjett. Vi vil doble innsatsen i arbeidet med klimahandlingsplanen.

Vi må fortsette å byggje ut kollektivtilbodet. SV har fem viktige verkemiddel: Vidare bygging av Bybanen, leggje om til kollektivfelt ved alle inn- og utfartsårer til Bergen, tidsdifferensiert bompengavgift og takstfrys på billettprisane og miljøvenleg motorteknologi m.a. Trolleybuss.

Hordaland skal være ein god plass å leve for alle innbyggjarar uavhengig av lommebok eller bakgrunn. Med gode tilbod til innbyggjarane sine. Det skal leggest til rette for læreplassar, også i offentleg sektor. Fylket skal hindre sosial dumping på arbeidsplassar. Gode opplæringstiltak for personar med vanskar og utviklingshemningar. God tilrettelegging for skule og utdanning for flykningar og asylsøkjjarar.

Ungdommen i Hordaland skal verte utrusta til å både møte og vere medskaparar av framtida. Det gjer vi først og fremst med å sikre alle ei god utdanning og tilbod om eit rikt kulturtilbod. Difor vil SV ha ei auka

satsing på utdanning, mellom anna for å sikre at flest mogeleg gjennomfører ei vidaregåande utdanning, og vil vedlikehalde skulebygga. SV vil også utvikle ordninga med kulturkort for ungdom vidare.

Hordaland har til liks med mange andre fylke langs kysten eit todelt næringsliv. Det er viktig at fylket har verdiskaping som ikkje er oljeavhengig. Det offentlege må særleg bidra til at små- og mellomstore føretak får hjelp til nyskaping som kan gje produksjon tilpassa eit berekraftig samfunn.

Hordaland slit til liks med ei lang rad kommunar og fylkeskommunar med aukande gjeld. Dette både bandlegg driftsmidlar for mange år og gjer oss meir sårbare for endra skatteinngang og endringar i kapitalmarknadene. SV meiner at situasjonen krev at dei statlege overføringane vert auka i framtida, og at staten etablerer meir omfattande ordningar for rentekompensasjon, rentegarantiar eller liknande.

Investeringsbudsjett, verbalforslag

1. Fylkestinget ber om at posten profilering av eigedommar vert omdisponert og brukt på investeringar i utstyr i den vidaregåande skulen.

Driftsbudsjettet, tal justeringar

Område (post)	<i>auka driftskostnad</i>	<i>reduert driftskostnad</i>
Klimaplan, generell styrking av gjennomføring (715), spes. vekt på motorteknologi og oppstart av hydrogenfylllestasjon Danmarks plass	9 000 000	
Bortfall av støtte til HOG-energi og BRB (700)		5 900 000
Einskapstakst for tog strekninga Arna-Bergen *NSB tar halve kostnaden.	6 000 000	
Avvikling av ordninga med natt-takst (730)	6 000 000	
Internettportal, trafikktryggleik	500 000	
Takstfrys, kollektiv (730)	72 000 000	
Utviding, ungdomskortet (730)	3 000 000	
Pilotprosjekt - «treeininga» - kollektiv, sykkel og gange (730)	2 000 000	
Innsparing, ruteproduksjon (kollektivfelt) (730)		50 000 000
Betre billeteringssystem		10 000 000
Innsparing streik (opplæring)	18 000 000	
Innsparte midlar streik (opplæring)		18 000 000
Auka generell ramme, opplæring (521-532)	10 000 000	
Øymerka, auka bruk av vekslingsmodellen i v.g. skule (560)	1 000 000	
Elev/lærling/skulepsykolog (560)	1 500 000	
Utviding, kulturkortet (771)	200 000	
Cornerteateret (771)	500 000	
Styrka vedlikehald, fylkesveggar (7602)	60 000 000	
Kutt i løyving til Brussel kontoret (715)		1 000 000
Redusert utgift, Vestlandsrådet (715)		200 000

Prosjekt Trygg skuleveg – Samla oversyn over trafikkfarleg skuleveg ved alle skular i Hordaland	3 000 000	
Nye busskur. Oppvarma ved knutepunkt	5 000 000	
Forum Nye Bergensbanen	500 000	
Nærmiljøtiltak i små bygder for bulyst, identitet og lokale møteplassar	3 000 000	
Vestnorsk filmsenter(Western Norway Film Commission)	2 000 000	
Lån til Bergen kommune og Statens vegvesen – sanntidsmåling av luftforureining – 5 nye målestasjonar	1 000 000	
Auka ruteproduksjon – Buss distrikta	1 000 000	
Utgreiing hurtigbåt Laksevåg-CCB-Kleppestø (sjå forslag 23)	500 000	
Mindre bruk av konsulentverksemd		10 000 000
Innsparte midlar, mindre sjukefråvere		5 000 000
Tidsdifferensierte bompengar		30 000 000
Meirinntekt bompengar grunna mindre trafikknedgang		50 000 000
Tannhelse, hindra samanslåing av tannklinikkar	3 000 000	
Sum, endringar (justert)	208 700 000	180 100 000
Samla auka driftsutgifter	28 600 000	

Saldering av auka driftsutgifter: 28 600 000 frå posten *til disposisjonsfond*.

Driftsbudsjettet, verbalforslag

Opplæring

1. Fylkestinget vil ha ein modell for fordeling av ressursar mellom skular, som i større grad enn i dag prioriterer skular med låge inntakspoeng og skular kor ein stor del elevar har anna morsmål enn norsk. Ein slik fordelingsmodell krev samstundes at totalramma er tilstrekkeleg vid til å kunne gje alle elevar i Hordaland ei god opplæring.
2. Fylkestinget vil ha reglar for fast maksimal gruppestorleik og at klassar som hovudregel ikkje skal slåast saman i fellesfag.
3. Fylkestinget vise til «vekslingsmodellen», kor opplæring i skule og bedrift vert kombinert, og ber om at fleire elevar får tilbod om opplæring etter ein slik modell.
4. Fylkestinget understreker at alle elevar må verte sikra tilpassa læremiddel. Det tyder at alle skal kunne velje å ha lærebok på papir framfor digitale læremiddel, og læremiddel skal vere tilgjengeleg på begge målføre.
5. Fylkestinget vil samarbeide tettare med kommunehelsetenesta for å styrkje helsetilbodet til elevane i den vidaregåande skulen, og mellom anna setje i gong prøveprosjekt med eigen skulepsykolog.
6. Fylkestinget ber om at ein lovfestar retten til læreplass, og vil styrke fagopplæringskontoret og forsterke samarbeidet med partane i arbeidslivet for å få nok læreplassar og særleg oppmode

offentlege verksemder om å ta inn lærlingar.

7. Fylkestinget vil ha endra inntaksreglane i den vidaregåande skulen slik at dei elevane som ønskjer det får rett til å gå på den næraste skulen som har det aktuelle faget/tilbodet.

Miljø

8. Fylkestinget viser til Spar Kjøp sitt jordvarmeprosjekt på Kokstad og ønskjer at Hordaland fylkeskommune skal finna eit eigna bygg til å prøve ut eit eige prosjekt.
9. Fylkestinget ber om at arbeidet med å elektrifisere hamna (jmf. mål i klimaplanen) vert ytterlegare forsert. Visjonen er ei heilelektrisk hamn heilt utan klimagassutslepp.
10. Alle nye drosjebilar bør ha hybrid/elektrisk teknologi. Innan fire år skal heile drosjeparken vere bytta til slik teknologi.
11. Det skal verte oppretta eit informasjonskontor retta mot alle innbyggjarane i Hordaland, med enøk som hovudarbeidsområde. Dette skal integrerast i arbeidet med klimahandlingsplanen.
12. Fylkestinget ønskjer eit prosjekt for bruk av solfangarar og/eller solcellepanel på alle fylkeskommunale bygg. Slik teknologi skal verte installert på alle bygg kor det kan syte for redusert bruk av anna energi. Ein del av prosjektet bør vere å inkludere yrkesfagelevar innanfor relevante studieretningar, med å både kartleggje og installere.
13. Fylkestinget har som mål at Bergensområdet får Noreg sitt beste grønne kollektivtilbod innan 2020. Det er nødvendig med ei teknologiutgreiing som grunnlag for framtidige anbod både for buss og båt. Trolleybuss blir ein viktig teknologi. I tillegg må fylket utgreie buss med batteri, hybridmotorar og moderne gassmotorar.
14. Fylkestinget vil styrke konkurransekrafta til kollektivtrafikken gjennom å få etablert kollektivfelt, fryse maksimumstaksten og effektive avgrensingar på biltrafikken. Dette vil føre til kortare køyretid, betre regularitet og auka inntekter til fylkeskommunen.
15. Fylkestinget vil, saman med Bergen kommune, intensivere arbeidet for å betre framkoma for kollektivtrafikken i Bergen. Alle 4-felts innfartsårer og eksisterande sambruksfelt vert omgjorte til sambruksfelt i ein overgangsperiode, til permanente kollektivfelt er etablerte. Ei alternativ ordning med kollektivfelt frå 0600 til 0900 vert prøvd ut med auka kollektivdekking.
16. Fylkestinget vil ha bygd 2.000 nye innfartsparkeringsplassar i bydelane og kommunane rundt Bergen (parkering med skyss). Dette vil gje betre plass på vegnettet til kollektivtrafikk og annan nyttetraffikk. Og i tråd med fylkets tidlegare vedtak ønskjer Hordaland fylkesting at 2.000 parkeringsplassar i Bergen kommune blir fjerna.
17. Fylkestinget vil føre inn att prinsippet om gratis skuleskyss. Ordninga med samordning av skulereisekort og ungdomskort skal vere frivillig.
18. Arbeidet for å korte ned reisetida mellom Oslo og Bergen til 4 timar innan 2020 må intensiverast. I møte med nasjonale samferdslestyresmakter er raskare Bergensbane jobb nummer ein. Hordaland fylkeskommune vil halde fram og styrke samarbeida med kommunar og fylke langs bana, inkludert Bergen kommune. Planmidlar til Ringeriksbane må inn i NTP sin første planperiode. Arbeidet med kommunedelplanar må ta til snarast.
19. Fylkestinget meiner Vossabanen må utviklast som forstadsbane til Bergen, det krev at utbygging av infrastruktur Bergen-Voss vert prioritert. Fylkestinget krev at det rullande materiellet vert fornya.

20. Skansentunnelen vil gje ein farleg auke av biltrafikk via Bergensdalen. Alt planarbeid for denne tunnelen må verte avslutta.
21. For å fjerne trafikk over Bryggen og redusere trafikk i Øvregaten, er det avgjerande at Sandviken få god bybanedekning. Det er viktig at planane for Bybane til Fyllingsdalen ikkje tar vekk muligheita for Bybane framom Bryggen i framtida.
22. Fylkestinget vil ha eit prosjekt for å fremje - «Treeininga» - kollektiv, sykkel og gange. Ein viktig del av prosjektet skal fleire venterom og generelt betre haldeplasser kombinert med bysyklar. Prosjektet bør byggje vidare på Skyss og Bybanen sin visuelle profil og vere fri for kommersiell visuell forsøpling.
23. Fylkestinget ber om at planlegginga av en rullebane nummer to på Flesland vert avslutta. Ein auke i flytrafikken vil bryte med regionale, nasjonale og internasjonale mål om å kutte i utsleppa av klimagassar og verne befolkninga mot helsefarleg støy.
24. Fylkestinget ber om at det vert planlagd et prosjekt for ei pendlarruta CCB-Laksevåg-Kleppestø. Prosjektet har eit bra potensiale for å kunne verte eit vellukka døme på meir bruk av sjø til persontransport, og på sikt bør ho verte ei ordinær transportordning for alle.
25. Fylkestinget ber om at ein legg fram plan for utbygging og finansiering av utvida Trolleybuss.

Tannhelse

26. Fylkestinget vil ikkje støtte sentralisering av tannhelsetenesta. Fylkestinget vil arbeide for ei tannhelseordning finansiert over Folketrygda med eit felles nasjonalt takstsystem. Det er ingen naturleg grunn til at tannhelse skal handsamast annleis enn helse elles.

Kultur

27. Fylkestinget ønskjer kulturkortet utvida til å gjelde fleire kulturtilbod og alle studentar.
28. Fylkestinget meiner regionane i Noreg treng ei langvarig satsing på film for å hindre ytterlegare sentralisering av filmproduksjonen. Som ein del av denne satsinga skal Hordaland fylkeskommune auke midlane til Vestnorsk filmsenter og sikre driftsmidlar til Western Norway Film Commission på sikt.
29. Fylkestinget ber om at arbeidet med å finne eit sentralt lokale for ein nynorskscene vert prioritert høgt. Målet er å finne ein plass i Bergen sentrum i løpet av 2015.

Likestilling

30. Fylkestinget ber om at ein minskar delen tilsette i deltidstillingar. Heile stillingar skal vera hovudregelen.
31. Menneske med nedsett funksjonshemming som ikkje kan nytte offentleg transportmiddel må få høve til å parkere gratis ved arbeidsstaden.
32. Fylkestinget ber om ein gjennomgang av omfanget og kvaliteten på opplæringa for elevar med særskilde behov, og på bakgrunn av dette syte for at dei får både eit fjerde og femte skuleår.

Finansiering/innkjøp/regional utvikling

33. Fylkestinget ber om arbeidet mot skatteparadis, sosial dumping og anna tilknytt økonomisk kriminalitet vert prioritert høgare. Spesielt viktig er det å syte for innsyn i leverandørkjeder og slik sikre at også mindre underleverandørar ter seg som seriøse aktørar.
34. Fylkestinget er uroa for den høge gjeldsgraden til Hordaland fylkeskommune, og meiner det må vere ei prioritert oppgåve å både sikre større årlege statlege overføringar og fleire statlege instrument som

kan verne kommunane og fylkeskommunar mot renteendringar o.l.

35. Fylkestinget meiner det omfattande kuttet i tilskott til regional utvikling i statsbudsjettet ikkje er godt nok grunngeve og vil arbeide for å reversere kutta i kommande statsbudsjett. (Det er spesielt viktig at Bulyst-prosjektet ikkje lid skade på grunn av dette kuttet.)
36. Fylkestinget ber om ei uavhengig fagleg utgreiing om røyntslene med anbod for kollektivtransport for buss og båt i Hordaland. Rapporten må undersøkje økonomisk vinst for det offentlege og for selskapa, betre tenester, arbeidsvilkår for dei tilsette, mogeleg auka byråkratisering, vilkåra for å styre transportilbod og teknologiutvikling politisk frå fylket. Rapporten vært lagt fram og drøfta.
37. Fylkestinget ber administrasjonen komme med framlegg til eit modernisert reglement for politisk arbeid i fylket som aukar mindretalet sine rettar til å setje frem eigne framlegg, krevje høyringar i tråd med ordningar som no er vanlege i Bergen kommune og på Stortinget.

Røysting

Fylkesordføraren la innstillinga frå kultur- og ressursutvalet til grunn for røystinga.

Oen sitt forslag fekk 1 røyst (SV) og fall.

Nyborg sitt forslag fekk 1 røyst (KrF) og fall.

Søviknes sitt forslag vart vedteke som innstilling til fylkestinget med 8 røyster mot 7 røyster (A, SV, Sp, KrF) for innstillinga.

Innstilling til fylkestinget

Budsjettforslag for 2015 og økonomiplanforslag 2015-18

Forslaget tar utgangspunkt i fylkesrådmannens reviderte budsjettgrunnlag, og endringene under refererer både til engangsendringer i 2015 og endringer for hele økonomiplanperioden. Dette kommenteres nærmere i teksten under tabellen. Tiltak i tabellen er nummerert, og det henvises tilsvarende til nummererte kommentarer i teksten.

Tiltakene er finansiert ved bruk av avsetningen på 11 mill. kr til disposisjonsfond i fylkesrådmannens budsjettforslag for 2015, samt med uttrekk av 69 mill. kr fra disposisjonsfond avsatt i juni 2014 basert på regnskapsoverskudd fra 2013.

Avslutningsvis i teksten under fremmer koalisjonen også noen verbalforslag uten direkte budsjettvirkning for 2015.

1. Driftsbudsjettet

	Samferdsel	1000-tall
1	Redusert takst måneds-/periodekort (fra kr 780 til kr 745)	7 000
2	Harmonering takst Barnekort/Ungdomskort (samme pris)	500
3	Fylkesveivedlikehold, dekkelegging	60 000
	Sum samferdsel	67 500
	Opplæring og helse	
4	Elevtallsjustering høst 2015	-7 000

5	Tilbakeholdes for senere fordeling på bakgrunn av inntak	7 000
6	Lærlingeplan og prognose	500
7	Sommerskole Stord/Sunnhordland	250
8	Ungt entreprenørskap, fokus yrkesfag	250
9	Motorrom Bømlo	
10	Markedsføring av HFK's skoler med vekt på yrkesfag	500
	Sum opplæring/helse	1 500
	Kultur	
11	Litteraturhuset	200
12	Administrasjon kultur, kulturminnevern/kunstformidling	-500
13	Sykkel VM-prosjekt, folkehelse/sykkelvaner	500
14	Friluftslivets år 2015	400
15	Til rådvelde for Kultur- og ressursutvalget	250
16	Internasjonalt kultursamarbeid	-200
17	Museum	300
18	Haugesenteret	50
19	Gruver Litlabø, engangstilskudd	100
20	Moster Amfi/Mostraspelet, nytt manus m.m. driftstilskudd	100
	Sum kultur	1 200
	Regional utvikling	
21	Redusert stillingsomfang 5 %	-1 000
22	Nordiske Mediedager, tilskudd	250
23	Klimaplanen	1 000
24	Avvikle Liv og Lyst	-900
	Sum Regional utvikling	-650
	Bortfall renteinntekter	1 450
	Redusert avsetning disposisjonsfond i 2015-budsjettet	-11 000
	Fra disposisjonsfond (avsetning 2013-regnskapet)	-60 000

Merknader driftsbudsjettet;**Samferdsel**

1. Reduksjon av månedskortpris. For å bygge opp under en fortsatt god utvikling i kollektivbruken, spesielt for de som reiser daglig kollektivt, endres minsteprisen på periodekort (30dg) fra foreslåtte kr 780 til kr 745.
2. Samordning pris barne/ungdomskort.
Prisen på barne kort og ungdomskort harmoneres, det er unaturlig med prisnedgang etter fylte 16 år.
3. På bakgrunn av den utfordrende situasjonen for fylkesveiene mht. vedlikehold og dekkelegging, budsjetteres det med 60 mill. i ekstra dekkelegging i 2015. Fylkesutvalget/SAMU får fremlagt oversikt over planlagt dekkelegging i 2015 så snart dette er klart iht. ny budsjetttramme på totalt 100 mill. til tiltaket i 2015.

Opplæring

4. Elevtallsjustering. Prognostisert innsparing ved redusert elevtall høsten 2015 fordeles ikke til virksomhetsbudsjettet før elevtall er klart, posten holdes i reserve, se pkt. 5.
5. Til fordeling ved endelig elevtall. Posten fordeles av OPHE når elevtall er klart. Dersom elevtallet tilsvarer prognosen, og det er en reell innsparing, fordeles posten på andre undervisningstiltak av utvalg for opplæring og helse. Prinsippet er at redusert elevtall gir redusert budsjett, og omvendt.
6. Lærlingeplan og lærlingeprognose
Der er behov for en nærmere sammenheng mellom arbeidslivets behov for kompetanse og undervisningstilbudet på yrkesfag. Det gjennomføres en kartlegging av kompetansebehov og fremtidig tilbud av læreplaner i samarbeid med arbeidslivets parter, med sikte på en tydeligere sammenheng mellom skoletilbud og behov. Arbeidet skal munne ut i et tillegg til skolebruksplanen for yrkesfagtilbud, og evt. justeringer i klasedimensjonering.
7. Sommerskole Stord/Sunnhordland
Sommerskole på Askøy og i Bergen har vært meget vellykket, spesielt til å forbedre sjansene til å gjennomføre videregående utdanning med ståkarakter. Vi ønsker å utvide tilbudet til flere deler av fylket, og sørge for at flere gjennomfører videregående utdanning. Forsøket rettes mot Stord/Sunnhordland.
8. Økt tilskudd ungt entreprenørskap for ungdomsbedrifter i yrkesfag. Der er et stort potensiale for å rekruttere flere unge til å starte egen bedrift. Et godt arbeid har vært gjort i forhold til studiespesialiserende og studieforberedende program. Økt innsats ønskes rettet mot andre yrkesfagprogram, for å bidra til at flere fagarbeidere starter egen virksomhet.
9. Motorrom Bømlo
Fornyelse av motorrom ved Rubbestadneset gjennomføres i løpet av 2015 med bruk av midler fra investeringsbudsjettets ramme for mindre ombygginger/påbygg. Prosjektet er viktig for å gi elever ved Rubbestadneset oppdaterte tekniske læremidler, og mulighet til å øve under forhold som er mer lik dagens virkelighet. Prosjektet har også stor lokal medvirkning fra bedrifter på Bømlo.
10. Markedsføring av skoler med vekt på rekruttering til yrkesfag
Mer enn hele reduksjonen i elevtall sist skoleår kom på yrkesfag. Vi står i fare for ikke å kunne dekke behovet for fagarbeidere i fylket i fremtiden. Det settes derfor av 500.000 til et prosjekt for å markedsføre fylkeskommunens videregående skoler, spesielt med vekt på å rekruttere til yrkesfag.

Kultur

11. Litteraturhuset har siden starten klart å etablere seg som en viktig møteplass i Bergen og resten av Hordaland, innenfor begrensede rammer. Driftsstøtten økes med 200.000.
12. Administrasjon kulturminnevern og kunstformidling
Innsparingsforslaget på kultur fokuserer i hovedsak på å redusere tilskuddsordninger. I et stramt budsjett må også egen organisasjon ta deler av innsparingen. Selv om økningen på administrasjon på noen av kapitlene under kultur skyldes tekniske føringer, er det likevel naturlig å redusere omfanget av administrasjon på kulturminnevern og kunstformidling noe.
13. Prosjekt sykkel-VM og folkehelse/sykkelmaner
Bergen og Hordaland er tildelt Sykkel-VM 2017. Samtidig viser tallene fra reisevaneundersøkelsen at sykkelandelen har gått noe ned. Sykkel-VM bør brukes som inspirasjon for å øke sykkelandelen, men også som folkehelseiltak. Det blir satt av 500.000 til prosjekt med mål om å øke sykkelandelen i tråd med målsetningen i Regional Transportplan. Prosjektet skal også ha et folkehelseperspektiv. Fylkesutvalget ber om en sak i første kvartal 2015 der prosjektet blir konkretisert.
14. Friluftslivets år
Friluftslivets år feires i 2015. Det er naturlig med en fylkeskommunal medvirkning til markering av året i et folkehelseperspektiv.
15. Til rådvælde
Rådmannens forslag reduserer rådvældekontoen til kultur- og ressursutvalget. På bakgrunn av revisjonsrapport må disponering og utlysning av disse midlene gjennomgås, men det er ikke ønskelig å redusere det kulturelle handlingsrommet i utvalget. Halvparten av det foreslåtte kuttet tilbakeføres derfor.
16. Internasjonalt kultursamarbeid
Posten reduseres for å finansiere økte midler til museum
17. Museum
Museumene ivaretar en viktig historisk arv, og rammen for tildeling til museer økes derfor med 300.000.
18. Haugesenteret/Nynorsk kultursentrum
Haugesenteret åpnet i september i år, og er nå i full drift som det eneste senteret på Vestlandet for formidling av nasjonal poesi. Det er behov for noe økt driftsstøtte.
19. Litlabø-gruvene, Stord. Engangstilskudd på kr 100 000.
20. Mostraspelet
Mostraspelet skal i de kommende årene utvikle og forberede seg på et nytt 1000-års jubileum, og driftsstøtten blir økt med 100.000 kr.

Regional

21. Redusert stillingsomfang regionalavdelingen. På bakgrunn av redusert omfang på støttemidler, er det naturlig også å redusere administrasjonen.
22. Nordiske Mediedager.
Vi ønsker å videreføre støtte til dette viktige møtepunktet i Bergen, for internasjonale mediebedrifter. Dette er særleg viktig nå når Mediabyen Bergen er under etablering.
23. Klimaplanen
Klimautfordringene er en av de største utfordringene i vår tid. Vi ønsker å styrke arbeidet med klimaprosjekter og setter av 1 mill. kr ekstra i 2015.

24. Avvikling av Liv og Lyst. Prosjekt Liv og Lyst avvikles i 2015 på bakgrunn av nasjonale vedtak. Budsjettet reduseres til et nivå tilstrekkelig for å avslutte igangsatte prosjekt. Ikke igangsatte prosjekt blir ikke startet opp.

2. Investeringsbudsjettet

	Investering	
25	Reduksjon s. 29 eiendeler	-1 000
26	Utstyr/maskiner videregående skole	10 000
	Fra Disposisjonsfond (avsetning 2013-regnskapet)	-9 000

Merknader til investeringsbudsjettet;

25. Fylkestinget ser ikke behov i 2015 for å avsette midler til egenkapitalinvesteringer i andre virksomheter.
26. Det avsettes 10 mill. til utstyr/maskiner i videregående skoler.

3. Verbalforslag

27. En lang rekke tiltak er satt i verk for å redusere frafall og øke gjennomføring i videregående skole. Fylkestinget ber om at det gjennomføres en samlet oppstilling og evaluering av disse tiltakene. Denne skal være klar enten i forbindelse med tilstandsrapporten for videregående skoler, eller senest for behandling i fylkestinget i oktober 2015.
28. Fylkestinget er kjent med innstillingen til fylkestinget i Sogn og Fjordane vedrørende bokbåten. Innstillingen og avtalefornyelse gjør at fylkestinget ber om en sak om bokbåten til behandling senest til møte i KURE i februar.
29. Tildeling til Gjesteateliet og Ambrosiahuset holdes tilbake inntil KURE og fylkesutvalget har fått seg forelagt gjeldende eller forslag til retningslinjer for disponering og utlysning av leilighet på Nordnes, i Spania, på Stend og eventuelt andre (kunstner)boliger/gjesteateliet som disponeres av fylkeskommunen eller som fylkeskommunen har rett til å disponere.
30. På bakgrunn av at det fra kommunenes side er etterspurt politisk deltakelse på samme nivå ved meklingsmøter/forhandlingsmøter i forbindelse med innsigelsaker, endres delegasjonsreglementet slik at forhandlingsdelegasjonen ledes av fylkesordfører, ved dennes fravær fylkesvaraordfører, ved dennes fravær leder eller nestleder i KURE. Meglingsresultat legges frem for KURE for endelig stadsfesting. Opposisjonsleder har anledning til å stille som observatør.
31. Sammenleggbare sykler kan i dag medtas på kollektivtransport uten ekstra pristillegg, dersom de har på seg trekk. Dette virker noe kunstig, og fylkestinget vedtar at sammenleggbare sykler kan medtas uten trekk, så lenge de ikke settes på sete/tar opp sete eller i midtgang. Tilsvarende skal sykler som stilles ute på hurtigbåter under eget ansvar kunne medtas uten pristillegg, der det er plass.
32. Fylkestinget ber om en sak for å vurdere den strekningsvise inntektssvikten som følge av at el-biler kan reise gratis på fylkesvegferger
33. Fylkestinget ber om at det blir tatt initiativ overfor statlige myndigheter for å se på muligheter for å re-

dusere kostnadsnivået i neste anbudsrunde for ferge drift.

34. Masfjordenbrua. Fylkestinget er positivt til et forsøk med en konseptutlysning for Masfjordenbrua, dvs. en anbudsutlysning basert på en ren funksjonsbeskrivelse. Prosjektet vil kunne realiseres under forutsetning av at fylkeskommunal egenandel ikke overskrider fergeavløsning og momskompensasjon i forbindelse med prosjektet. Fylkestinget ber om en sak vedrørende dette i 1.kv. 2015.
35. Voksne i videregående skole: fylkestinget ber om en sak med gjennomgang av mulighetene for søkere uten rett til å ta videregående utdanning eller delkompetanse.
36. Fylkestinget forutsetter at det settes av planmidler slik at nye Rubbestadneset videregående kan realiseres i henhold til skolebruksplanen (2017-2020).